

Predkladacia správa

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) sa predkladá podľa Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na rok 2003. Jeho účelom je zapracovanie zmien, ktoré nastali v práve Európskej únie v oblasti všeobecnej bezpečnosti výrobkov po prijatí smernice 2001/95/ES. Táto smernica nahradila dovtedy platnú smernicu Rady 92/59/EHS o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

Právnu úpravu o bezpečnosti výrobkov z hľadiska ochrany spotrebiteľa obsahovali ustanovenia § 6a a § 7 zákona. Keďže táto právna úprava nevyhovuje novej smernici o všeobecnej bezpečnosti výrobkov, je nevyhnutné ju novelizovať a príslušné ustanovenia zákona zmeniť a doplniť. Novelizáciou týchto ustanovení sa rozširuje okruh výrobkov, na ktoré sa zákon vzťahuje. Upresňujú sa kritéria, ktoré sú rozhodujúce pre posúdenie bezpečnosti výrobku, pravidlá pre označovanie výrobku a povinnosti výrobcu a dodávateľa v oblasti bezpečnosti výrobkov. Rozširujú sa kompetencie dozorných orgánov pri uvedení výrobku do obehu, ktorý nie je bezpečný. Vytvára sa právny rámec pre zapojenie Slovenskej republiky do systému rýchlej výmeny informácií pri výskyte nebezpečných nepotravinárskych výrobkov v Európskej únii. Ostatné zmeny zákona súvisia so zmenou ustanovení o bezpečnom výrobku.

Podľa smernice 98/27/ES Európskeho parlamentu a Rady o súdnych príkazoch na ochranu spotrebiteľských záujmov sa má umožniť nezávislým spotrebiteľským orgánom alebo organizáciám domáhať sa na súde alebo na orgáne štátnej správy ochrany kolektívnych spotrebiteľských záujmov tak, že môžu požadovať zastavenie alebo zákaz každého neoprávneného zásahu do ich právom chránených záujmov. V právnom poriadku SR nie je takáto úprava právnych vzťahov úplne neznáma. Obdobné riešenie obsahuje ustanovenie § 54 ods. 1 Obchodného zákonníka, ktoré umožňuje právnickým osobám oprávneným na hájenie záujmov spotrebiteľov, aby sa kvalifikovane domáhali zdržania sa protiprávneho konania alebo odstránenia závadného stavu, ktoré sú kvalifikované ako nekalá súťaž podľa ustanovení § 44 až 47 a § 52 Obchodného zákonníka. Obdobnú možnosť je potrebné vytvoriť spotrebiteľským organizáciám aj v ostatných oblastiach ochrany spotrebiteľa podľa osobitných právnych predpisov, najmä zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, zákona č. 108/2000 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri podomovom predaji a zásielkovom predaji, zákona č. 147/2001 Z. z. o reklame a ďalších právnych predpisov. Smernica EÚ o súdnych príkazoch na ochranu spotrebiteľských záujmov vo svojej prílohe výslovne uvádza tie, na ktoré sa má aplikovať. V tejto súvislosti je nevyhnutné doplniť zákon č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa tak, aby boli spotrebiteľské združenia aktívne legitimované v súdnych sporoch o ochrane kolektívnych záujmov. Primerane k tomu je potrebné doplniť aj príslušné ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, ktoré vykoná na návrh Ministerstva hospodárstva SR Ministerstvo spravodlivosti SR.

Návrh zákona ustanovuje práva združení založených na ochranu spotrebiteľov širšie ako určuje smernica. Spotrebiteľom aj združeniam na ochranu spotrebiteľských práv sa umožňuje iniciovať súdne konanie pre nedodržiavanie zákona o ochrane spotrebiteľa, resp. pre nedodržiavanie iných zákonov chrániacich záujmy spotrebiteľov.

Návrh zákona nebude mať dopad na štátny rozpočet, na zamestnanosť a bude mať pozitívny dopad na ochranu životného prostredia. S ohľadom na skutočnosť, že v životnom prostredí spotrebiteľov, či už sú to právnické osoby alebo fyzické osoby, sa budú v praxi používať iba bezpečné výrobky.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, inými zákonmi a medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná.

V rámci medzirezortného pripomienkového konania predkladateľ návrhu zákona všetky legislatívno-technické pripomienky zapracoval a výnimky, o ktorých mal pochybnosti, sú uvedené vo vyhodnotení pripomienkového konania.